

Tento článek se nezabývá výkladem revoluce ve vojenství, ani informační revolucí, ani digitalizací bojiště nebo přesnými řízenými zbraněmi. Článek se zabývá jednou z možností, jak dosáhnout toho, aby se znalost výše uvedených procesů a systémů (a nejen jich) stala součástí všeobecného i odborného vzdělání a předmětem zájmu příslušníků české armády.

Časopisy a knihy jsou tzv. **otevřenými zdroji**, a proto neobsahují utajovanou informaci. Přesto obsahují hodnotné poznatky a ukazují na trendy rozvoje vojenství. Časopisecké články obsahují často popis výzbroje, která bude zanedlouho zavedena. Obsahují také mnohé poznatky, které budou dříve nebo později tvořit obsah vojenských předpisů. Výhodou časopisů je jejich aktuálnost. Přestože se v nich lze setkat s neúplnými, rozdílnými a měnícími se informacemi, zasluhují pozornost všech, kteří se hodlají zdokonalovat ve svém oboru a vlastního zdokonalení chtějí využít ve prospěch své jednotky, svých podřízených anebo svých posluchačů, jedním slovem armády.

Podklady pro svou práci v nich mohou nalézt nejen vojenští a policejní profesionálové, ale také novináři, pracovníci zbrojního průmyslu a členové branných výborů sněmovny.

Knihovna Agentury vojenských informací a služeb disponuje desítkami **časopisů** zabývajících se obrannou a vojenskou tematikou, od taktického stupně po stupeň velké strategie, od metodiky výcviku po popisy zbraňových systémů, a to pro všechny druhy ozbrojených sil (včetně kosmických). Disponuje také stovkami nejnovějších **knih** stejného zaměření.

Časopisy a knihy jsou převážně cizojazyčné: nejvíce je anglických, méně německých a francouzských, ruských, polských aj.

Personál knihovny vybere z časopisů články, jejichž obsah považuje za důležitý pro velitelský sbor, a pro každý z těchto článků pořídí tzv. anotaci v českém jazyce.

Anotace obsahuje v podstatě:

- ☐ název, jazyk a obsah článku,
- ☐ časopis, v němž byl článek uveřejněn,
- ☐ klíčová slova vztahující se k obsahu článku.

Podobné anotace jsou pořizovány také pro knihy, které jsou přírůstkem knihovny.

Anotace jsou ukládány do báze dat knihovny.

Zajímá-li vás určité téma, vyfukáte na počítači **klíčová slova** a počítač vám ukáže anotace článků a knih zabývajících se tímto tématem a v případě potřeby vám je vytiskne. U kratších článků často postačí prohlédnout si obsah v anotaci, abyste získali potřebnou informaci. U delších článků a u knih se z anotace dozvíte, „o čem jsou“, avšak to nestačí, a proto požádáte o kopii příslušného článku nebo o zapůjčení knihy, přičemž se setkáte s ochotou, nikoli s problémy.

Účelné je, aby se peníze vložené do nákupu časopisů a knih, do pořizování anotací a do manipulace s nimi co nejvíce proměňovaly v **duchovní potenciál** těch, pro něž jsou určeny.

Bez úsilí jednotlivých důstojníků, bez náročnosti jejich představených a bez vzorů ve vojenských školách bude sotva dosaženo úspěchu. Znalost současného stavu vývoje, současné výzbroje, taktiky, operačního umění aj. posílí sebevědomí a vážnost našich důstojníků při styku s důstojníky spojeneckých armád. V souvislosti s rychlým rozvojem vojenství a s účastí české armády v misích NATO vzrůstá úloha informovanosti o nových trendech a poznatcích, jakož i úloha výchovy vojenských profesionálů.

Pěšáky bude zajímat nejen moderní výzbroj, např. automatické granátomety, minomety na obrněných vozidlech, přístroje pro noční vidění a budoucí výstroj a vybavení pěšáka působícího mimo vozidlo, ale také boj ve městě, taktika sil pro speciální operace, dvoustranná bojová cvičení s použitím simulátorů paleb a zásahů aj.

Tankisté mohou získat poznatky o tankových věžích bez osádky, o moderním pancéřování, o aktivních prostředcích sebeobranu tanků, o bojovém použití tanků za boje ve městě, o názorech na budoucnost tanku, o hybridním pohonu obrněných vozidel atd.

Dělostřelci se mohou seznámit s kanony umístěnými na nákladních vozidlech, s municí jejíž dráha je opravována o vliv větru, se samonaváděcí municí a submunicí, s radarem pro měření počáteční rychlosti střely, s kapalnou střelivinou, s metodami prodloužení dostřelu, s moderními raketami raketometů, se systémy řízení palby apod.

Zájemci o protivzdušnou obranu se mohou dovědět o nových systémech pozemní PVO, o nových typech radarů a raket země-vzduch, o problémech spojených s výstavbou obrany proti balistickým raketám, o překonávání protivzdušné obrany za lokálních válek a o protiradarových raketách.

Ženisty budou zajímat prostředky a metody odminování v zemích, v nichž byly vedeny lokální války, a novodobé přepravní prostředky.

Příslušníci letectva nesporně mají zájem o nově vyvíjené letouny, leteckou výzbroj, metody řízení přesné letecké munice, doplňování paliva za letu, bezpilotní letadla, jakož i o nedávné letecké operace, úlohu letectva včetně námořního) v moderní válce, o použití vojskového letectva a o bezpečnost létání atd.

Operátoři mohou studovat nedávné válečné konflikty různé intenzity, metody velení a součinnosti, rozvoj ozbrojených sil, hledání optimálního poměru mezi těžkými, středně těžkými a lehkými silami, vývoj budoucího bojového systému pozemního vojska USA, psychologické a informační operace, zasazení mírových sil, problémy spojené s velením mnohonárodních silám, pravidla zasazení aj.

Vojenští personalisté se mohou seznamovat s různými modely doplňování ozbrojených sil mužstvem, poddůstojníky a důstojníky a jejich výhodami a nevýhodami, s různými formami jejich výcviku a školení, s průběhem jejich vojenské služby, jakož i se systémy důchodového zabezpečení vojáků po odchodu z aktivní služby.

Učitel na vojenské škole má nejen příležitost, ale dokonce povinnost získanými poznatky postupně doplňovat svoje přednášky a pravidelně zpracovávat nová vydání skript pro svůj obor. Zavazuje ho k tomu také jeho vědecký status.

Důstojník - učitel by měl být vzorem v sebevzdělávání a v získávání a předávání informací.

Tento výčet není ani zdaleka úplný, neobsahuje spojaře, chemiky, zpravodajce, techniky, zdravotníky, topografy, logistiky aj., ačkoli každý z nich může v otevřených zdrojích nalézt mnohé důležité poznatky ze svého oboru. Neobsahuje ani veškerý ničím neomezený rozsah látky, nímž je možno se v knihách a časopisech setkat.

Řádný důstojník nepřipustí, aby ho vývoj předběhl, nýbrž si bude vědom nutnosti celoživotního vzdělávání a bude překonávat počáteční jazykové potíže. Nelze se spoléhat na to, že všichni důstojníci se budou z vlastní vůle a z osobního zájmu věnovat studiu zahraničního vojenského tisku. Proto je nutno je k tomu vhodnou formou přimět. Např. je možno uložit důstojníkovi, aby čtvrtletně zpracoval přehled zahraničního tisku týkající se určitého tématu, jež má vztah k úkolům jednotky nebo štábu nebo školy, a přednesl ho spolupracovníkům. Přehled lze doplnit cizojazyčnou odbornou terminologií. Velitel, který takový úkol uložil, si pro kontrolu pořídí podobný, i když stručnější přehled.

Nezanedbatelnou výhodou studia cizojazyčné literatury je zdokonalování v cizích jazycích v daném oboru.

Ing. Josef Nastoupil

AVIS - oddělení ústřední knihovny, filmového a foto archivu

Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6

Výpůjční doba, pondělí až pátek: 8 - 12 hod.

Tel. 973-215 544, 215 546

Fax: 973-215 917

E-mail: library@army.cz

Ze statistických údajů roku 2003:

ukazatel	hodnota	poznámka
počet registrovaných čtenářů	1135	
měsíční průměrný počet návštěv	250	
počet absenčních výpůjček za rok	cca 6000	
využívání fondu studovny a časopiseckého fondu ve studovně	6000 výpůjček	odhad využívání prezenčního fondu
počet uživatelů, kteří v průběhu roku jednorázově využili služeb knihovny	270	zatím nejsou registrováni, + vyřízené požadavky na telef. nebo e-mailovou žádost
celkový počet knihovních jednotek	45 000 knih. j.	
počet nových knih. jednotek za rok	920 knih. j.	
počet poskytnutých konzultací typu referenčních služeb za rok	cca 600 konzultací	značná část na telefonický dotaz nebo žádost formou e-mailu
počet odebíraných zahraničních odborných časopisů v r. 2003	131 titulů	tituly z oblasti vojenství jsou archivovány
počet odebíraných tuzemských periodik	85 titulů	za rok prošlo evidencí dohromady za zahraniční a tuzemská periodika cca 5000 jednotlivých čísel
počet kopií pro potřeby uživatelů z materiálů knihovního fondu za rok	26 250 kopií	
počet zpracovaných dokumentačních záznamů z odborných časopisů, zařazených do databází za rok	10 198 záznamů	do výběru ke zpracování jsou zařazeny tituly s vojensko-politickou a vojenskou odbornou tematikou a časopisy vybraných evropských armád, probíhá za pomoci externích spolupracovníků